

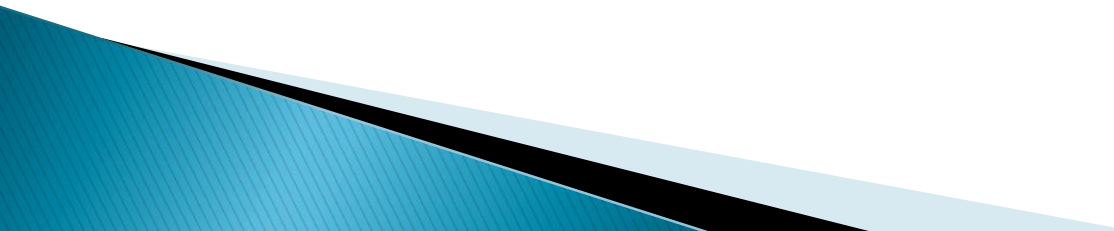
**UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET – NIKŠIĆ
STUDIJSKI PROGRAM ZA GEOGRAFIJU**

TURISTIČKE REGIJE EVROPE

Dr Duško Vujačić

- ▶ **Osnovne karakteristike razvoja planinskog turizma u Evropi**
- ▶ Planinski turizam je najtipičniji i najmasovniji oblik kontinentalnog turizma.
- ▶ a) Postojanje dvije kvalitetno različite sezone: zimska i ljetnja;
- ▶ I zimski i ljetnji turizam na planinama, prije svega, u subtropskim i umjerenim geografskim širinama, određeni su povoljnim klimatom u odnosu na gradska naselja kao turističke disperzive.
- ▶ b) dominantno rekreativno obilježje;
- ▶ c) relativno kratak radijus kretanja

- ▶ Ovo se objašnjava time da je ova vrsta motiva dosta raširena, sa malim razlikama u stepenu rekreativnosti, kao osnovnom atributu njihove turističke atraktivnosti.
- ▶ d) dominacija domaćeg u odnosu na inostrani turizam;
- ▶ Ova karakteristika se nadovezuje na prethodnu, i ona načelno važi za većinu evropskih planinskih regija. Izuzetak su Alpi, čije izuzetne turističke vrijednosti privlače brojnu inostranu klijentelu
- ▶ e) duži turistički boravak;
- ▶ Planinski turizam iziskuje obimnu i raznovrsnu izgradnju čvrstih i kvalitetnih smještajno – ugostiteljskih objekata i prateće infrastrukture.

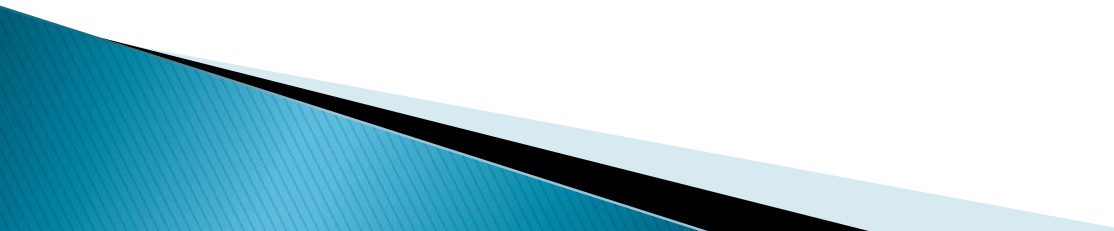
- ▶ f) dominacija hotelskih kapaciteta i sličnih smještajnih objekata
 - ▶ Kao što smo već istakli, planinski turizam iziskuje gradnju čvrstih i kvalitetnih smještajno – ugostiteljskih kapaciteta, pa je jasno da hoteli i slični smještajni objekti dominiraju u odnosu na ostale tipove smještaja (komplementarni kapaciteti). U planinskim regijama Evrope u kojima se razvija masovni turizam, koncentracija hotelskih kapaciteta može da bude vrlo visoka.
-

- ▶ **Osnovne karakteristike razvoja primorskog turizma u Evropi**
- ▶ Primorski turizam je najmasovniji vid motivskih turističkih kretanja. Masovnost je vezana za specifičnu atraktivnost hidroklimatskog kompleksa toplih morskih obala.
- ▶ Atraktivno dejstvo mora i morske obale prvenstveno je vezano za rekreativne (kupanje, plivanje, sunčanje, veslanje, skijanje na vodi, ribolov) ali i estetske attribute (razgledanje obala, ostrva, zaliva, rtova i zatona koji plijene harmonijom oblika i boja), koji čine osnovu za ostvarenje turističkog doživljaja visokog kvaliteta.

- ▶ Primorski turizam karakterišu 3 bitne osobine:
- ▶ duži turistički boravak,
- ▶ velika sezonska koncentracija i
- ▶ izrazito rekreativno obilježje.

Radius kretanja kod primorskog turizma nije determinisan samo udaljenošću obala i primorja od matičnih područja, već i stepenom atraktivnosti hidroklimatskog kompleksa, pri čemu se misli na: razlike u temperaturi vode i vazduha, dužini insolacije, jačini estetskih atributa i sl.

▶ **Ostrvske regije**

- ▶ Izrazita ograničenost prostora je ključna karakteristika ostrvskih regija, što, generalno gledano, uzrokuje nizak nivo diverzifikacije turističkih motiva i sadržaja.
 - ▶ Sa manjim izuzecima, hoteli i slični objekti čine dominantan tip smještaja na ostrvskim regijama.
 - ▶ Uzimajući u obzir strogo limitiranu površinu prostora, stepen koncentracije hotelskih i sličnih smještajnih kapaciteta u ovim regijama je, čak u nekim slučajevima, veći od onih u urbanim oblastima.
-

- ▶ U većini slučajeva, visoki nivoi koncentracije smještajnih rezultuju velikim brojem ostvarenih noćenja. Tako se na Egejskim ostrvima, uključujući i Krit, registruje više od polovine ukupnih godišnjih noćenja u Grčkoj.
- ▶ Dominantna klijentela ostrvskih regija potiče van ovih regija, bilo da je riječ o stranim turistima ili domaćoj tražnji iz kontinentalnih dijelova zemalja kojima ostrvske regije pripadaju.
- ▶ Prosječna dužina boravka na ostrvskim regijama čiji razvoj je prevashodno baziran na domaćem turizmu, najčešće, odgovara nacionalnom prosjeku, međutim u regijama čiji je razvoj utemeljen na inostranoj klijenteli, prosječna dužina boravka je znatno iznad nacionalnog prosjeka i drugih tipova regija u odnosnim državama.

- ▶ **Kipar – tipičan primjer mediteranske ostrvske turističke regije**
- ▶ Kipar je država koja predstavlja najistočnije ostrvo u Sredozemnom moru i treće po veličini u istom (iza Sicilije i Sardinije), sa površinom od 9.251 km².
- ▶ U geološkom i geotektonskom pogledu Kipar predstavlja dio Male Azije, koji se u prošlosti odvojio od azijskog kopna.
- ▶ Kipar karakteriše povoljan saobraćajni i geostrateški položaj, jer se nalazi na značajnim međukontinentalnim pomorskim i vazdušnim saobraćajnim pravcima, predstavljajući raskrnicu između Evrope, Azije i Afrike.

- ▶ Kipar je tipičan primjer mediteranske ostrvske turističke regije, gdje kupališni turizam predstavlja osnovu turističkog prometa.
- ▶ Cjelokupan tercijarni sektor predvođen turizmom, kao osnovom ekonomskog razvoja.
- ▶ Najveći razvoj je doživio u periodu od sredine 80 – ih do sredine 90 – ih godina XX vijeka, kada je ostvarivana dvocifrena prosječna godišnja stopa rasta inostranih turističkih dolazaka.
- ▶ Tokom poslednjih godina pažnja se posvećuje i drugim oblicima turizma, pored kupališno – rekreativnog, radi ravnomjernijeg prostornog razvoja i rasterećenja pritiska na ekološki osjetljiv priobalni dio, ali ti oblici imaju samo komplementaran karakter u ukupnoj ponudi Kipra.